

[Ole M. Nielsen]

formål at tjene landbrugsmæssige interesser i EU, men det er desværre nødvendigt. Det ville tværtimod være mere rimeligt igennem EU at hjælpe de lande, der i første omgang rammes af GATT-aftalen, over den vanskelige overgang. Der er jo ikke meget ved, at aftalen vil være en fordel for dem på lang sigt, hvis de dør i mellemtiden. Det er helt rimeligt, at EU, der jo tillægger GATT-aftalen stor værdi, meget aktivt og målrettet går ind og hjælper de lande, der kommer i klemme. Den bedste hjælp, vi kan give, er stadig bedre samhandelsbetingelser, eventuelt sammen med eftergivelse af gæld. Der er jo nøje sammenhæng mellem begreber som bistand, handel, europæiske fødevarer til dumpingpriser, importhindringer i i-lande og gæld.

I ulandene har Kristeligt Folkeparti ikke noget imod begrebet økonomisk vækst som løsning på problemer, men vi skal lære dem og hjælpe dem til, at det bliver en bæredygtig vækst. Det skal gøres bedre, end vi har gjort det herhjemme. Hvis ulandenes befolkning med det beskedne forbrug, de har nu, skal have en forbrugsstigning med samme forureningsgrad, som vi har, er vi alle ilde stedt.

Om familieplanlægning vil jeg sige, den fremsatte dagsordens ordlyd om, at vi skal fremlægge en dansk strategi på befolkningsområdet, er jeg enig i. Men jeg må tage forbehold over for, hvad en sådan strategi eventuelt kan komme til at indeholde af mindre gode ideer. Vi tror på – som det meget udmærket er beskrevet i strategiplanen på side 2 – at en reduktion af befolkningstilvæksten opnås ved bedre økonomiske forhold, bedre levevilkår, bedre uddannelse – især af kvinder.

Fattigdomsorientering er et must for dansk udviklingshjælp, men det kniber lidt med den konkrete udmøntning. Hvem er de fattige? Hvordan hjælper vi dem? Det er noget af det, vi skal arbejde med. Vi er enige i, at vi skal stræbe efter ca. 20 programsamarbejdslande, men vi skal passe på ikke at udfase de lande, som vi har givet forventning om hjælp, og hvor vi er i gang. Jeg tænker på Sahellandene, nogle af de fattigste lande i verden. Vi må ikke pludselig svigte lande som f.eks. Niger. Fattigdomslokker i de lidt rigere lande er vist ikke nævnt i strategiplanen, men jeg tror, vi er enige om, at de ikke er glemt.

Der rejses selv blandt oplyste danske politikere ofte spørgsmålet om demokrati i vore modtagerlande. Det har også været lidt oppe i dag. Demokrati har aldrig været en betingelse for hjælp fra Danmark, og det indgår heller ikke i denne plan her. Det skal det efter Kristeligt Folkepartis mening heller aldrig gøre. Demokrati er ikke en garanti for folkelighed, for et pluralistisk samfund eller for overholdelse af menneskerettigheder osv. Vi skal derimod arbejde for at støtte bestræbelserne for demokratisering, og det er noget helt andet; det fremgår fint af planen. Men fri os fra det overfladiske krav om demokrati! Manglende overholdelse af menneskerettigheder og korruption skal heller ikke bruges som anledning til omgående tilbagetrækning i lande, vi er i gang i, eller til trusler, men tværtimod til dialog, og vi har et berettiget krav om dialog med lande, hvor vi yder bistand.

Program- og sektorbistand i stedet for enkeltprojekter er sikkert rigtig. Men det kan lyde noget teoretisk og med for stor afstand til de fattige, som vi er enige om at det handler om. Sammenholdt med nedprioriteringen af udsendt personel kan jeg, som SF har været lidt inde på, også være noget bekymret med hensyn til implementering, til evaluering, til kontrol. Jeg er enig i, at det handler om at kvalificere lokale folk og systemer til at tage over, til at modtage og til at holde gang i tingene, at give dem et ansvar. Jeg er også enig i, at Danidaeksperteser er for dyre. Det er muligt, at de var blevet bedre til deres job, hvis de havde fået lidt dårligere økonomiske betingelser; det kunne måske have hjulpet dem til at solidarisere sig med de folk, de er ude at hjælpe.

Jeg er stadig enig i, at vi skal lade modtagerne lede, men jeg kan ikke lade være med at bekymre mig lidt over problemstillingen alligevel, for vi kender jo alle sammen de problemer, der er i modtagerlandene med hensyn til andre skikke og traditioner på arbejdsmoralområdet og med hensyn til mange andre ting. Jeg kan ikke lade være med at overveje, om man ikke i de offentlige systemer kunne indføre noget, der ligner det, som kirkerne efter min mening er gode til i deres samarbejde med lokale organisationer, lokale kirker, hvor man udsender medarbejdere på langtidsbasis; ikke på lederjob, men som lærere, som sygeplejersker, som landbrugslærere, konsulenter osv.,